

BRM.0012.12.7.2024.AŻ

Protokół nr 7/24 z posiedzenia Komisji Klimatu i Środowiska

Data posiedzenia: 15.11.2024 r.

Miejsce posiedzenia: Urząd Miasta Katowice ul. Młyńska 4, sala 4,5

Godzina rozpoczęcia posiedzenia: 12:00

Godzina zakończenia posiedzenia: 14:00

Prowadzący obrady: Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas.

W posiedzeniu uczestniczyli wszyscy członkowie komisji.

Protokolantka: Agata Żurkowska.

Zaproszeni goście:

Wiceprezydent Miasta Katowice Pan Jarosław Makowski,

Naczelnik Wydziału Kształtowania Środowiska Pan Grzegorz Mazurkiewicz,

Naczelnik Wydziału Klimatu i Energii Pani Beata Urych,

Starszy Inspektor Pan Paweł Lipka - Miejskie Centrum Energii,

Główny Inżynier Pan Dariusz Kuźba – Tramwaje Śląskie S.A.

Pani Monika Bryll – Wiceprezes Zarządu Spółki „Katowickie Inwestycje” S.A.

Pani Kinga Zimnicka-Kutz Inicjatywa Społeczna „Ciszej w Mieście”, mieszkanka Katowic,

Pani Beata Engelman – CUW, mieszkanka Katowic,

Pani Elżbieta Galat – mieszkanka Katowic,

Główny Specjalista w Wydziale Informatyki Pan Remigiusz Rodzik,

Pan Emil Nagalewski – Koordynator Polskiego Alarmu Smogowego w woj. śląskim,

Pan Grzegorz Nowaczewski - Członek Zarządu Krajowej Izby Kłastrów Energii.

Porządek obrad:

1. Rozpoczęcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad

2. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia komisji.

3. Uciążliwości związane z hałasem w mieście (hałas drogowy, tramwajowy, mapa hałasu zanieczyszczenia akustycznego).

Informacja Wiceprezydenta Miasta Katowice z dnia 31.10.2024 r. dot. hałasu emitowanego przez pracę na linii tramwajowej w ciągu ul. 1-go Maja na odcinku od skrzyżowania z ul. Graniczną do Centrum Przesiadkowego „Zawodzie”.

4. „Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na terenie Katowic, szanse, ograniczenia” – Informacja Wiceprezydenta Miasta Katowice z dnia 7.11.2024 r.

5. Informacja Zarządu Sp. Katowickie Inwestycje S.A. z dn.5.11.2024 r. o Katowickim Kłastrze Energii.

6. Sprawy bieżące i wolne wnioski:

1) odpowiedź Naczelnika Wydziału Budynków i Dróg na zapytanie radnego L. Piechoty z 14.10.2024 r.

2) odpowiedź Wiceprezydenta Miasta Katowice z dnia 29.10.24 r. na wniosek Komisji z 14.10.2024 r.

3) dw Komisji pismo z dnia 25.10.2024 r. w sprawie wycinki dębu przy ul. Piotrowickiej.

4) odpowiedź Wiceprezydenta Miasta Katowice z dnia 14.11.24 r. na wiadomość mailową z 13.11.2024 r.

7. Zakończenie posiedzenia.

Ad. 1. Rozpoczęcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas na wstępie poinformował, że w związku ograniczoną dostępnością czasową ekspertów, którzy zostali zaproszeni i są obecni zdalnie, proponuje zmianę w porządku obrad gdzie w punkcie 3 będzie temat wymiany indywidualnych źródeł ciepła na terenie Katowic, szans i ograniczeń, w punkcie 4 będzie Katowicki Klaster Energii, a w punkcie 5 zapoznalibyśmy się z uciążliwościami związanymi z hałasem w mieście.

Radni nie zgłosili innych zmian do porządku obrad.

Pan Przewodniczący Komisji poddał pod głosowanie porządek obrad.

Komisja Klimatu i Środowiska przyjęła porządek obrad 8 głosami „za”.

Ad.2. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia komisji.

Przewodniczący Komisji Pan Patryk Białas poddał protokół nr 5/24 pod głosowanie.

Komisja Klimatu i Środowiska przyjęła protokół 8 głosami „za”.

Ad.3. „Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na terenie Katowic, szanse, ograniczenia” – Informacja Wiceprezydenta Miasta Katowice z dnia 7.11.2024 r.

Wiceprezydent Miasta Pan Jarosław Makowski zwrócił się do **p. Naczelnik Wydziału Klimatu i Energii** z prośbą o przedstawienie informacji.

Naczelnik Wydziału Klimatu i Energii Pani Beata Urych omówiła informację, w tym 4 główne programy dotacyjne (dotacja celowa z budżetu miasta, program „Ciepłe Mieszkanie”, program priorytetowy „Czyste Powietrze”, program „Stop Smog”) i zadeklarowała, że postara się odpowiedzieć na pytania.

Pytania Radnych:

Radny Pan Leszek Piechota: pamiętam, że 10 lat temu było robiona analiza na temat liczby mieszkań i domów w Katowicach, które wymagałyby wymiany źródła ciepła. Myślę, że taka dokumentacja nadal jest w Urzędzie Miasta i chciałem się dowiedzieć, jak następuje ten proces:

- ile było takich źródeł ciepła,
- Ile zostało wymienionych (bo nie wszystkie wymiany skutkują wymianą ogrzewania),
- ile jeszcze tysięcy czy dziesiątków tysięcy mieszkań lub domów wymagałoby wymiany źródeł ogrzewania.

Po drugie, w ramach regulaminu - po jakim czasie eksploatacji danego kotła/pieca, który odpowiada standardom wymaganym regulaminem można ponownie złożyć wniosek o kolejną modernizację – np. o uzupełnienie o np. panele, lub ktoś wymienił piec na kocioł gazowy, a teraz chce dołączyć pompę ciepła. Czy to jest wyjaśnione w regulaminie?

Chodzi mi też o to, w jakiej perspektywie przewidujecie państwo rozwiązanie tego problemu, oczywiście jeśli będą chętni, bo wiadomo, że mamy do czynienia z pewnym kryzysem energetycznym i nie wszystkich stać na zmianę źródła ciepła. Czy jest plan docelowy i jeżeli byśmy założyli, że wymieniamy wszystkie piece to faktycznie ile by trzeba było w perspektywie 5 - 10 lat zabezpieczyć środków finansowych na ten cel?

Naczelnik Wydziału Klimatu i Energii Pani Beata Urych: Szanowni Państwo, w bazie CEEB, w ramach miasta Katowice zostało złożonych ponad 21 tysięcy deklaracji dotyczących zastosowanego ogrzewania na ponad 27 tysięcy punktów adresowych, czyli mamy niekompletną bazę, natomiast jest ona na tyle kompleksowa, że pozwala zweryfikować, ile deklaracji zostało złożonych przez mieszkańców, którzy w nich określają m. in. czy posiadają kocioł poniżej 3 klasy lub wskazują „brak informacji”. Brak informacji może świadczyć o tym, że mieszkaniec ma kocioł poniżej 3 klasy, czy bezklasowy. W deklaracjach mamy również informację, czy mieszkaniec posiada któreś ze źródeł bezklasowych: kominek, kozę, trzon kuchenny, piec kaflowy.

Jeśli chodzi o tą informację, to na listopad 2024 r. mamy złożonych ponad 3 000 deklaracji jeżeli chodzi o kocioł poniżej 3 klasy lub „brak informacji”. Jeżeli chodzi o źródła bezklasowe to złożono ponad 22 000 deklaracji. To są najbardziej wiarygodne informacje, natomiast trzeba mieć do nich pewną rezerwę, bo nie wszystkie deklaracje zostały złożone, czasami zdarzają się różnego rodzaju błędy i korekty, więc to jest pewien szacunek.

Na drugie pytanie związane z regulaminem wypowie się konsultant z MCE.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas: panu Radnemu chodziło o podanie liczby wymienionych źródeł ciepła w zeszłym roku w ramach dotacji celowej.

Konsultant w Miejskim Centrum Energii Pan Paweł Lipka: jeżeli chodzi o dotację celową to trzeba zaznaczyć, że to jest dofinansowanie w związku z wymianą ogrzewania węglowego, więc jeżeli ktoś zawnioskuje do Urzędu Miasta o dotację celową w związku ze zmianą ogrzewania węglowego np. na kocioł gazowy – to już więcej nie może zawnioskować, ponieważ ma już proekologiczne źródło ogrzewania.

Inne wnioski, jakie mogą być składane na dotacje celowe są na : OZE czyli kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, rekuperację.

- PROJEKT -

Jeśli chodzi o program „Czyste Powietrze” to jeżeli beneficjent ma kocioł klasy 5 na węgiel, to według uchwały antysmogowej jest to proekologiczne źródło ogrzewania i nie można wnioskować z tego tytułu na zmianę na np. kocioł gazowy lub na pompę ciepła.

Więc jeżeli ktoś raz skorzysta z dotacji do wymiany ogrzewania na dzień dzisiejszy i wymieni kocioł węglowy na kocioł gazowy, to jest koniec dotacji.

Jeżeli ktoś w programie rządowym „Czyste Powietrze” razawnioskuje np. o wymianę kotła węglowego na kocioł gazowy a potem będzie planował instalację pompy ciepła – to pompę montuje na własny koszt – i tutaj trzeba by się zastanowić nad regulaminem, bo w programie „Czyste Powietrze” trwałość projektu wynosi 5 lat, więc gdy ktośawnioskuje na kocioł gazowy to ma obowiązek skorzystać z kotła gazowego.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas: ja zrozumiałem, że wniosek p. Radnego Leszka Piechoty dotyczył refleksji na temat zmiany naszego miejskiego regulaminu i ew. wprowadzenia tego okresu trwałości dla inwestycji, żeby ewentualnie później wnioskować o zmianę. Gdy chodzi o inwestycje z pieniędzy publicznych to trzeba założyć okres trwałości projektu, to poddaję pod rozwagę.

Naczelnik Wydziału Klimatu i Energii Pani Beata Urych: w latach 2022-2023 zostało przyznanych 2 500 dotacji na wymianę przestarzałych źródeł ciepła. Z tego co pamiętam, od 2019 roku zostało przyznanych około 6 000 dotacji, ale takich danych nie mamy.

Radny Pan Leszek Piechota: ja rozumiem, że w tej chwili p. Naczelnik może nie mieć takich danych. Chodziłoby mi o przygotowanie takiego zestawienia:

- ile od tego czasu zostało wymienionych w mieście Katowice starych źródeł w ramach tej dotacji celowej, bo musimy mieć jakąś bazę i wiedzieć, ile tego było w ramach 50% dofinansowania. To był efekt poprawki w ustawie o ochronie środowiska, którą wniosłem w 2011 r. i dzięki temu te dotacje mogą się odbywać. Więc ile nam zostało pieców do wymiany i jaką trzeba zabezpieczyć kwotę. Jeżeli taka analiza nie została zrobiona, to proszę o podjęcie takiego wyzwania w możliwie najszybszym terminie, przynajmniej przed zbliżającą się sesją.

Naczelnik Wydziału Kształtowania Środowiska Pan Grzegorz Mazurkiewicz: de facto program realizujemy według schematu, który jest na dzień dzisiejszy przyjęty + uchwała antysmogowa, więc tak naprawdę to jest rok 2015 i od 2015 roku do roku obecnego wymieniliśmy około 9 800 nie ekologicznych źródeł ciepła.

Przyjmujemy na dzień dzisiejszy założenie, że rocznie są zabezpieczane w budżecie miasta środki w kwocie około 10 milionów zł na realizację tego programu. Czekamy na to, co będzie w latach przyszłych, ze względu na to, że już słyszymy o tym, że źródło gazowe może być uznane za źródło nie ekologiczne, lub za źródło którego nie możemy dofinansować. Więc ciężko nam dzisiaj mówić o jakichkolwiek prognozach, bo nikt naprawdę nie wie, jakie będą regulacje w tym zakresie. Trzymamy się tego, co dotychczas realizowaliśmy, zabezpieczamy kwotę około 10 milionów zł rocznie i obserwujemy, co się będzie działo.

Radny Pan Leszek Piechota: potwierdzam, że pierwszy miejski program, który wiązał się z wymianą pieców nie ekologicznych powstał 2009 roku i to z mojej inicjatywy i wtedy te wartości zaczynały się od 4 milionów zł. W ramach tego programu wymieniono ileś jednostek, więc ja podtrzymuję swoje pytanie:

- interesuje mnie stan prawny na dzisiaj i ile środków miałyby pochłonąć wymiana, gdyby wymieniono wszystkie nie ekologiczne źródła ciepła, oczywiście w przybliżeniu, skoro 90% mieszkańców zadeklarowało, jakie mają źródło ciepła.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas: dziękuję za tak postawione pytanie, rozumiem, że p. Naczelnicy nie uchylają się od odpowiedzi, bo mogą nie mieć przygotowanej takiej informacji na dzisiejsze posiedzenie, więc rozumiem, że wniosek p. Radnego jest tak, żeby od 2009 roku podsumować narastająco liczbę wymienionych źródeł ciepła na ekologiczne.

Konsultant w Miejskim Centrum Energii Pan Paweł Lipka: chciałem zwrócić uwagę, że baza CEEB podległa Głównemu Urzędowi Nadzoru Budowlanego powstała dopiero od 2022 roku, więc de facto liczba wszystkich źródeł ciepła i próba zebrania jakiś rzeczowych danych była dopiero od 2022 roku.

- PROJEKT -

Chciałbym przypomnieć, że jeszcze w 2020 czy 2021 roku można było wymieniać kotły węglowe na kotły węglowe, więc nie wiem czy jest sens udzielenia takich informacji.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas: mam uprzejmą prośbę, żeby p. Radny sformułował wniosek na piśmie do p. Prezydenta, który we współpracy z zespołem specjalistów przygotuje odpowiedź, którą p. Radny oceni, czy go satysfakcjonuje, czy nie, a jeśli będzie miał jeszcze pytanie, to dopyta.

W tym momencie Pan Przewodniczący Komisji zawiesił dyskusję i udzielił głosu ekspertowi – Panu Emilowi Nagalewskiemu, Koordynatorowi Polskiego Alarmu Smogowego w woj. śląskim, który przedstawił perspektywę Polskiego Alarmu Smogowego.

Pytania Radnych:

Wiceprzewodniczący Komisji Pan Jacek Kalisz: naszym celem jest głównie zachęcenie ludzi do zmiany źródeł ogrzewania i chciałem się zapytać w jaki sposób Miasto promuje te programy, które są wymienione w informacji i czy są planowane jakieś szersze akcje promocyjne?

Konsultant w Miejskim Centrum Energii Pan Paweł Lipka: od 2018 r. w Katowicach, w związku z organizacją Szczytu Klimatycznego powstał punkt konsultacyjny, mamy stronę internetową i profil na FB, w latach 2019-2020 jeździłem po Katowicach i w placówkach miejskich typu MDK opowiadałem o dotacjach celowych, o programie „Czyste Powietrze”, był smogobus, który jeździł po dzielnicach, przyjmowaliśmy wnioski i udzielaliśmy informacji. Generalnie można założyć, że świadomość mieszkańców już jest na tyle dobra, że wiedzą że są programy dotacyjne z budżetu miasta i że dotacje są o wiele prostsze do uzyskania, są przypadki, że osoby wnioskują o dofinansowanie do wymiany ogrzewania w domach jednorodzinnych

W grudniu 2020 r. Pan Prezydent podpisał porozumienie z WFOŚ na temat łączenia dotacji, więc generalnie promujemy program przez to, że możemy zwiększać kwoty dotacji i zmniejszać koszty inwestycji, oprócz tego informujemy o tym, że jest odpis od podatku dochodowego i jeżeli taka informacja idzie dalej, to osoby zainteresowane widzą, że koszt zmiany systemu ogrzewania nie będzie w większości przerzucony na nich.

Radny Pan Leszek Piechota: przedstawiciel Polskiego Alarmu Smogowego wspomniał, że w najbliższych latach będą zakazane kominki. Trochę mnie to zaskoczyło, bo nie wiem jaki jest stan prawny na dzień dzisiejszy, bo są wątpliwości, bo uznano, że kominki w świetle ustawy o ochronie środowiska nie są instalacją grzewczą. Uchwała antysmogowa zabrania tego w Krakowie, gdzie odbywają się protesty typu czy uchwały antysmogowe są zgodne z prawem. Ja zawsze poddaję pod refleksję ludziom zainteresowanym, żeby ten smog obniżyć i nie mieszać niskiej emisji ze smogiem. Miasto Kraków jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych miast, a długość życia w tym mieście jest jedną z najdłuższych w kraju.

Dlatego podtrzymuję wniosek o to, żeby otrzymać informację nt. ile wymian instalacji w poszczególnych latach zostało zrealizowanych i jakie środki na to zostały przeznaczone. Taka informacja będzie ważna dla wszystkich radnych, żebyśmy mogli przyjąć stanowisko finansowe, na to mamy wpływ. Proszę o odpowiedź, jak to wygląda co do kominków.

Naczelnik Wydziału Kształtowania Środowiska Pan Grzegorz Mazurkiewicz: jeżeli chodzi o Kraków to tam jest zakaz używania paliwa, nie kominków, natomiast w województwie śląskim mamy zakaz korzystania ze stacjonarnych ogrzewaczy powietrza o sprawności poniżej 80%, kominki też się w to wliczają, jeżeli nie spełniają warunków EkoProjektu.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas w podsumowaniu dyskusji stwierdził, że zostały sformułowane 2 wnioski:

- 1/aby narastająco podać informację dotyczącą liczby wymienionych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, zgodnie z życzeniem p. Radnego L. Piechoty od 2009 roku,
- 2/aby podać narastająco nakłady, jakie zostały poniesione i podjąć próbę wyliczenia nakładów, które będą jeszcze potrzebne do tego, żeby zlikwidować wszystkie kopciuchy w mieście Katowice.

Pan Przewodniczący Komisji zwrócił się do Radnego p. Leszka Piechoty żeby określił termin przygotowania informacji i doprecyzował wnioski.

Radny Pan Leszek Piechota: oczekuję takiej informacji niezwłocznie.

Radny Pan Adam Skowron: sytuacja ze źródłami niskiej emisji jest bardziej skomplikowana niż się wydaje, bo czasami są mieszkania, w których jest więcej niż jeden piec, albo są jeszcze takie jak np. w zasobach KZGM, gdzie są kuchnie na paliwo stałe. Powstaje pytanie: czego p. Radny chce się dowiedzieć - w ilu mieszkaniach jest w sumie pieców?

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas: wydaje mi się, że wniosek dotyczył nie tego ile jest, tylko ile zostało wymienionych według tych danych, które posiadamy w ramach deklaracji.

Radny Pan Adam Skowron: Szanowni Państwo, uważam że to jest temat na interpelację. Czy to musi być wniosek komisji? Przecież mamy zapytania radnych, interpelacje, więc po co z tego robić wniosek komisji.

Wiceprezydent Miasta Pan Jarosław Makowski: skoro panuje jakiś rodzaj dwuznaczności co do wniosku p. Radnego Leszka Piechoty to może najlepszym rozwiązaniem rzeczywiście byłoby to, żeby p. Radny wyraził swój wniosek na piśmie, co pozwoli stronie Urzędu Miasta bardzo precyzyjnie odnieść się do wniosku.

Naczelnik Wydziału Klimatu i Energii Pani Beata Urych: tak jak wcześniej wspomniałam, informacja na dzień dzisiejszy dotycząca kotłów, które powinny być wymienione, kształtuje się następująco: kocioł poniżej 3 klasy i „brak informacji” - 3 293 sztuki; kominek, koza, trzon kuchenny, piec kaflowy - 22 532 sztuki i tak jak wcześniej powiedziałam, są to dane na podstawie deklaracji i bardziej szczegółowych danych nie uzyskamy, a informacja dotycząca ilości została przedstawiona wcześniej. Jeżeli chodzi o środki finansowe, to one są przeznaczane w ramach naszych dotacji celowych na podstawie nie ilości sztuk, które są do wymiany, ponieważ tak naprawdę mieszkaniom może wystąpić o zupełnie inne środki z innego funduszu, może też zrobić wymianę na własny koszt.

Radny Pan Leszek Piechota: zadaję tak proste pytania i nie rozumiem tego zamieszania. Państwo urzędnicy, jako jednostka budżetowa planujecie konkretne środki finansowe do budżetu, zakładając że tyle a tyle źródeł ciepła będzie wymienionych i ja w tej chwili proszę o szacunkową informację w świetle tych danych, które posiadamy - ile zostało wykonanych wymian a ile w perspektywie kilku lat trzeba wymienić i ile na to trzeba przeznaczyć środków finansowych – ja nie mówię, że to muszą być środki własne, aby miasto Katowice stało się w pełni miastem ekologicznym - no i wszyscy udają, że nie wiedzą o co mi chodzi w tym pytaniu.

Wiceprzewodnicząca Komisji Pani Maria Ryś: Szanowni Państwo Radni, Panie Przewodniczący, Szanowni Mieszkańcy, ja rozumiem, że p. Radny jest dociekliwy i chciałby szczegółowo znać, jakie są perspektywy i jakie koszty powinniśmy ponieść jako Miasto na wymianę źródeł ciepła - ale myślę, że to jest w tej chwili niemożliwe do uzyskania i p. Naczelnik Beata Urych powiedziała jaka jest skala problemu, dokładnie się wyraziła że mamy 10 milionów zł budżetu co rok i w tym roku/czy w przyszłym będzie to realizowane i jeśli będzie więcej środków, to super, mieszkańcy będą mogli korzystać, ale uważam, że bez sensu jest przerzucać się argumentami. Proszę sformułować swój wniosek na piśmie. My wszyscy tu jesteśmy po to, żeby jak najlepiej działać dla Miasta i będzie super, jak p. Radny również uszanuje to co jest.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas: dziękuję za ten głos. Po pierwsze, chciałbym żeby na tym posiedzeniu zapanował porządek bo ustaliliśmy zasady zabierania głosu podczas posiedzenia komisji, więc proszę o uszanowanie zasad, które panują podczas tej dyskusji.

Wiceprzewodnicząca Komisji Pani Maria Ryś ad vocem: Szanowni Państwo, tutaj chodzi głównie o to, żebyśmy dyskutowali merytorycznie i żebyśmy mieli też do tego podstawy. Jeżeli strona Urzędu Miasta przygotuje nam takie dane, to będziemy mogli na tej podstawie w przyszłości dyskutować, natomiast dzisiaj p. urzędnicy nie są w stanie przygotować takich informacji dla p. Radnego L. Piechoty a rozmawiamy od 20 minut

o tym samym problemie. Chciałabym, żebyśmy byli merytorycznie przygotowani i też merytorycznie dyskutowali na komisjach.

Radny Pan Adam Skowron: nie wiem, czy jest sens formułowania wniosku bez określenia przez p. Radnego w jakiej technologii chciałby zmieniać ogrzewanie - czy to ma być uciepłowanie centralne, czy to ma być fotowoltaika, czy to ma być piec gazowy, czy jeszcze jakieś inne źródło ciepła?

Dziś wniosek, w którym p. Radny prosi o ocenę z poprzednich lat, gdzie zakładano np. częściowe dotacje, których już dzisiaj nie ma, czy zakładano większy/ mniejszy wkład mieszkańca, który wymienia źródło ciepła, to patrząc na to merytorycznie to jest nie do określenia, więc może zagłosujemy nad wnioskiem i zobaczymy jaki będzie wynik.

Radny Pan Leszek Piechota wycofał wniosek.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas stwierdził, że Komisja Klimatu i Środowiska przyjęła informację i podziękował zaproszonym gościom za udzielone informacje.

Ad. 4. Informacja Zarządu Spółki Katowickie Inwestycje S.A. z dn.5.11.2024 r. o Katowickim Kłastrze Energii. **Wiceprezydent Miasta Pan Jarosław Makowski** udzielił głosu Pani Monice Bryll, Wiceprezes Zarządu Spółki Katowickie Inwestycje.

Pani Wiceprezes przedstawiła informacje o zrealizowanych inwestycjach w perspektywie 2023 roku.

Pan Grzegorz Nowaczewski - Wiceprezes Krajowej Izby Kłastrów Energii przedstawił prezentację.

Ad. 5. Uciążliwości związane z hałasem w mieście (hałas drogowy, tramwajowy, mapa hałasu zanieczyszczenia akustycznego). **Informacja Wiceprezydenta Miasta Katowice z dnia 31.10.2024 r. dot. hałasu emitowanego przez pracę na linii tramwajowej w ciągu ul. 1-go Maja na odcinku od skrzyżowania z ul. Graniczną do Centrum Przesiadkowego „Zawodzie”.**

Wiceprezydent Miasta Pan Jarosław Makowski: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowna Komisjo, Mieszkańcy, my już dwa razy w ostatnich miesiącach poświęciliśmy uwagę tematowi hałasu, natomiast zabrakło głosu spółki Tramwaje Śląskie.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas: z informacji, które posiadam to nie jest jedyne źródło hałasu w tamtej okolicy.

Główny Inżynier Pan Dariusz Kuźba – Tramwaje Śląskie S.A.: przypuszczam, że głównym powodem mojej wizyty tutaj są niedogodności związane z przejazdem tramwajów w ciągu ulicy 1 Maja – Warszawskiej, które niestety powodują spory dyskomfort na tym ciągu dla mieszkańców. Otrzymujemy dosyć liczne skargi i oczywiście nie jest tak, że nie staramy się tego hałasu ograniczyć. W ostatnim czasie wielokrotnie szlifowaliśmy to torowisko na odcinku mniej więcej od kościoła na Zawodziu w stronę Teatru Śl. To torowisko jest b. wymagające, zostało wykonane w technologii szyn pływających.

Największym naszym problemem na tą chwilę jest zużycie szyn, więc jesteśmy zmuszeni te szyny wyłącznie szlifować, bo nie ma możliwości ich wymiany, przynajmniej na ten moment. Technologia nie przewiduje wymiany całego torowiska na tym obszarze, ponieważ jest to bardzo droga inwestycja a sama ilość taboru, który się tutaj przemieszcza powoduje że tak zwane zużycie faliste jest bardzo trudne do opanowania.

Szlifowaliśmy to torowisko już dwukrotnie, raz posiłkując się obcym wykonawcą, drugi raz we wrześniu bieżącego roku zrobiliśmy to maszyną, którą zakupiliśmy przy wsparciu środków EU. Niestety maszyna, którą żeśmy pozyskali okazała się na tyle wadliwa, że była w ciągłej naprawie i skończyło się to tym, że zmuszeni byliśmy ją zwrócić do wykonawcy, co miało miejsce w ostatnich dniach.

W związku z powyższym zmuszeni jesteśmy po raz kolejny albo zamówić i kupić nową maszynę (taki proces trwa kilka lat), albo posiłkować się zewnętrznymi wykonawcami, co jest naszym zamiarem.

Myszę, że na wiosnę 2025 roku będzie ponownie maszyna na tym odcinku, zresztą miejsc, w których winniśmy szlifować torowiska jest bardzo dużo.

Wiceprezydent Miasta Pan Jarosław Makowski: czy użycie tej maszyny sprawi obniżenie hałasu i o ile? Czy to jest dopiero początek.

Główny Inżynier Pan Dariusz Kuźba – Tramwaje Śląskie S.A: wydaje mi się, że to drugie, czyli zobaczymy, bo trudno ocenić wprost jaki będzie skutek tych zabiegów. Naszym założeniem jest, by to zminimalizować na tyle na ile tylko jest możliwe, przy czym zużycie tych szyn (one mają kilkanaście lat i wcześniej nie podlegały takim zabiegom, bo spółka nie posiadała takich urządzeń), spowodowało te uciążliwości. Mieszkańcy mogą to potwierdzić, że faktycznie te przejazdy się odbywały, tylko tak jak powiedziałem maszyna była wadliwa. Maszyna dla tego typu szyn jest budowana w Austrii, mamy kontakt z firmą, która może nam pomóc, natomiast na ile to będzie realne, to trudno mi powiedzieć. Drugi aspekt, to że zakupiliśmy specjalną maszynę tzw. napawarkę torową, która umożliwi zminimalizowanie stuków. W tej chwili nasi pracownicy przechodzą szkolenia i uczą się ją obsługiwać.

Z innych działań wymieniliśmy fragmenty torowiska na łukach torowiska na Zawodziu i te prace będą nadal kontynuowane. Trwa zabudowa smarownic przyszynowych po obu stronach wiaduktu i to będzie zakończone w tym roku (powinny spowodować eliminację takiego zgrzytu na łukach). W perspektywie 2026 roku jest również remont wiaduktu nad ul. Murckowską i w tym czasie będą zamknięte te odcinki, w planach jest wymiana torowiska na tym obiekcie bliżej Zawodzia, bo one są wykonane w technologii podsypkowej i ta wymiana jest możliwa, jeżeli szyny będą naprawdę zużyte na tych łukach.

Z przykrością stwierdzam, że te działania nie przynoszą takiego efektu, jakiego życzyliby sobie mieszkańcy, ale cały czas próbujemy działać akurat w tym rejonie i mogę tylko zapewnić, że w przyszłym roku na wiosnę rozpoczynamy nowy cykl profilowania tych szyn (to będzie wynajem maszyny), to są dość kosztowne zabiegi - pomiędzy 50 a 70 zł za metr pojedynczego toru).

Wiceprezydent Miasta Pan Jarosław Makowski: dziękuję za tą informację, mamy nadzieję że te plany związane z modernizacją tego odcinka Warszawska - 1 Maja na Zawodziu będą realizowane właśnie na wiosnę, bo to jest trzecie posiedzenie komisji, kiedy mówimy o hałasie dotyczącym tego fragmentu naszego miasta i brakowało nam głosu Tramwajów Śląskich. Trzymamy kciuki i na pewno będziemy chcieli współpracować i monitorować ten etap usprawniania i wyciszenia torowiska.

Pani Kinga Zimnicka-Kutz Inicjatywa „Ciszej w Mieście” : chciałam powiedzieć, że mam przed sobą pismo które rozpoczęło nasze działania w tej sprawie, zostało złożone w październiku 2023 r. Jako zupełny laik, bo nie mam wykształcenia technicznego, wskazaliśmy Spółce jako możliwe naszym zdaniem następujące działania: smarowanie szyn, szlifowanie szyn, wymiana taboru, wymiana wózków jezdnych w tramwajach, toczenie kół tramwajowych, ograniczenie prędkości tramwajów w czasie przejazdu ulicami: Warszawska, 1 Maja zwłaszcza w godzinach ciszy nocnej, obsadzenie torowisk drzewami i żywopłotami, wprowadzenie zielonego akustycznie miękkiego wypełnienia między torami, wypełnienie łączów między kolejnymi szynami aby uniknąć tąpnięć tramwajów podczas przejazdu przez łączenia, uzupełnienie lub wymiana „uszczelki” znajdującej się wzdłuż toru.

Rozumiem, że z tych działań udało się podjąć stałe szlifowanie torów – my to widzimy, obserwujemy działania o których pan mówił, wiemy o tym, że maszyna się zepsuła, choć wydaje się to nieprawdopodobne, że nie ma procedury reklamacji, naprawy i że zakup nowej maszyny może trwać kilka lat. Ja tego nie rozumiem. Ledwo prace się zaczęły w wakacje, było szlifowanie i już się maszyna zepsuła. Teraz będziemy czekać na nową maszynę kilka lat a nadspawanie torów tam, gdzie są tąpnięcia wydaje się, że to jest podstawowa eksploatacja, która nie jest na bieżąco prowadzona. Jeżeli chodzi o pozostałe rzeczy wskazane przez nas to mieliśmy akustyka na wizji lokalnej, który wspominał o tym, że bez żadnych technicznych działań można hałas ograniczyć poprzez zmianę ruszania tramwaju przez motorniczego, także hamowania. Co z tymi innymi wnioskami zawartymi w tym piśmie, które nie były konsultowane z żadnym ze specjalistów? Domyślam się, że gdybyśmy znaleźli kogoś, kto potrafiłby to zrobić (może nam się uda zaangażować osoby z Politechniki Śląskiej, zajmujące się hałasem związanym z transportem), może odpowiedzą nam jeszcze jakieś rozwiązania.

Ja się cieszę, że państwo coś zaczęliście robić, że Miasto nas wspiera choć uważam, że mogłoby to być bardziej efektywne działanie bo Miasto Katowice jest większościami akcjonariuszem w spółce „Tramwaje Śląskie”, więc jakąś moc sprawczą posiada. My żyjemy naprawdę w potwornym hałasie. Ja dzisiaj słuchałam

wystąpienia pana z Alarmu Smogowego i życzyłabym sobie usłyszeć takie wystąpienie w sprawie hałasu. My je usłyszymy za parę lat, dlatego że na Zawodziu mamy tramwaje i pociągi, które łomoczą, A4 i Rożdzieńskiego które gwizdają całą dobę, akrobacje na tzw. lotnisku szybowcowym i zjazdy samolotów góra-dół w soboty od godziny 9:00.

Ludzie we wszystkich ankietach piszą że chcą żyć w spokoju, ciszy i mieć zieleni w miastach. Nowoczesne miasto to będzie takie miasto, w którym ludzie chcą mieszkać, a nie takie, w którym są szklane drapacze chmur, więc ja apeluję do Państwa, żeby naprawdę podjąć jakieś działania w tej sprawie, bo to jest po prostu o wiele za mało, za późno, pozornie, trochę szlifowania, maszyna się zepsuła i nic już nie robimy.

Uszczelki, które nie wiem czy wyciszają, czy nie wyciszają one wychodzą z torów. Wysyłam zdjęcia do państwa w czasie, kiedy była przebudowa pętli na rynku i był czas, żeby to zrobić. Wtedy był czas, że można było dużo pracy wykonać, bo po prostu nie jeździły tramwaje. Nie zauważyłam, żeby oprócz szlifowania zostało zrobione coś innego. Proszę państwa, w naszej grupie społecznej są tacy aktywiści, którzy planowali wyjście na tory i zablokowanie trasy. Ja akurat jestem z tej części grupy, która jest za tym, żeby w jakiś sposób wspierać działania konsyliacyjne, które nas doprowadzą do zgody i do jakichś sensownych działań, bo to co państwo proponujecie to stanowczo za mało.

Chciałam jeszcze powiedzieć, trochę z żalem, że nie jesteśmy roszczeniowi, nie jesteśmy w jakiś sposób tutaj uciążliwi dla władz miasta, ale ja jestem mieszkanką Katowic, prowadzę działalność w Katowicach, moje dzieci chodzą do szkoły w Katowicach, mieszkam w kamienicy po pradziadku, która była wcześniej niż tory i wcześniej niż tramwaje. Chciałabym w tym mieście zostać i żyć, ale Pozwólcie państwo na to, bo kupię sobie domek na przedmieściu, sprzedam udziały w kamienicy i do widzenia - tylko czy o to nam wszystkim chodzi? Żeby to miasto wyludniło się całkowicie? Myśląc przyszłościowo i chcąc zrobić coś dobrego dla tego miasta powinniście państwo wziąć to pod uwagę.

Przewodniczący Komisji Pan Patryk Biały udzielił głosu **Pani Beacie Engelman**.

Pani Beata Engelman poinformowała, że też podpisuje się pod tym tematem, ale chodzi mi też o ekrany akustyczne na ul. Murckowskiej. Tam przez 24 godziny na dobę jest i hałas i spaliny. Mapy natężenia hałasu, które zostały zrobione w 2015 roku, zostały już dawno przekroczone. Dostałam pismo od prezydenta, że coś będzie robione na przełomie 2024/2025 roku, ten rok się kończy i mieszkać w tym rejonie to jest tragedia. Składaliśmy wcześniej pisma z podpisami mieszkańców do Urzędu Miasta, na które nie było odpowiedzi. Zapraszam p. Radnych choćby na 15 minut na ul. Murckowską, tam nie można rozmawiać a co dopiero mieszkać. To nie jest duży kawałek, raptem 200 m ekranów.

Przewodniczący Komisji Pan Patryk Biały udzielił głosu **Pani Elżbiecie Galant**.

Pani Elżbieta Galant: przysłuchuję się tej dyskusji, mówimy dużo o ekologii, o ciszy, o rozwiązaniach zielonego ładu itd. i chciałam poruszyć się sprawę spalin, które wydobywają się z dmuchaw do liści. Mam materiały na temat szkodliwości tych dmuchaw i proszę sobie wyobrazić, że jedna dmuchawa do liści produkuje więcej dwutlenku węgla niż samochód, który przejedzie z Zakopanego do Gdańska. Ja ten temat poruszałam kilkakrotnie i odbijam się od ściany po raz kolejny. Miasto rozkłada ręce z powodów dla mnie niezrozumiałych. Hałas, jaki czynią dmuchawy przekracza 70 decybeli i jest szkodliwy dla zdrowia i mogłabym pokazać całą listę tego, co wywołują dmuchawy, to jest ryk niesamowity. Niestety, nie wszyscy mogą sobie wstawić okna dźwiękoszczelne bo zwykłe okna nie dają żadnego efektu. Mieszkam na ul. Poniatowskiego i na moje nieszczęście atakują mnie dmuchawy ze spółdzielni i z miasta. Prezes spółdzielni pouczył mnie, że z tym się nie da nic zrobić bo nie ma zakazu. Dodatkowo dmuchawy wzniesają pył, czyli dla mnie jest to bezsens totalny, gdy pył opadnie jest wszystko zmieszane, zanieczyszczamy środowisko, gdzie tu jest ekologia i miasto przyjazne dla mieszkańców? Jedna z pań powiedziała, że za chwilę nie będzie się dało mieszkać w Katowicach. Niestety, nie wszyscy mogą sobie pozwolić na domek za 1 milion złotych, żeby się wyprowadzić, ja sobie nie mogę pozwolić i muszę w takich warunkach mieszkać. Owszem, jest to szybsza praca, ale czy nie można użyć grabi albo elektrycznego odkurzacza? Na Zachodzie w wielu miastach dmuchawy są zakazane, dlatego Miasto nie szuka żadnych alternatywnych działań, tylko stawia na dmuchawę i wszyscy są zadowoleni, bo dmuchawy są najlepsze.

Radny Pan Leszek Piechota: ja się chciałem odnieść do wypowiedzi przedstawiciela Spółki Tramwaje Śląskie. Mnie intryguje jedna rzecz, bo miałem nadzór nad inwestycjami i prowadziłem wiele z nich. Przecież tam niedawno była wymiana tych torowisk. Czy w procesie odbiorczym jest później jakaś kontrola, na ile te tory spełniają normy hałasu i na pewno w SIWZ tego przetargu był zapis np. o 5 lub 10 latach gwarancji. Czy to jest kontrolowane i egzekwowane, bo to co mieszkańcy podnoszą jest niedopuszczalne, żeby w ten sposób na co dzień cierpieć. Chwalimy się płynnością komunikacji a rzeczywistość centrum miasta jest naładowana tymi szkodliwymi elementami.

Jeżeli chodzi o dmuchawy to ja oczywiście się pod tym podpisuję, też widzę ten problem. Złożę wniosek do planu pracy na 2025 rok aby zaktualizować i zweryfikować nasz Regulamin utrzymania czystości i porządku w mieście – aby ograniczyć użytkowanie niektórych urządzeń w określonych dniach i godzinach. Przecież zmieniając regulamin możemy wykluczyć dmuchawy, ale musimy się nad tym zastanowić.

Główny Inżynier Pan Dariusz Kuźba – Tramwaje Śląskie S.A: pozwolę sobie zacząć od tego, co powiedział p. Wiceprezydent. My nie planujemy i nie możemy planować modernizacji całego odcinka tramwajowego pomiędzy Zawodziem a Rynkiem, dlatego że torowisko ma 15 lat i po takim czasie takich modernizacji się nie robi, ponieważ zużycie tego wszystkiego nie jest na tyle duże.

Wymiany torowisk będą tam, gdzie one są zużyte, przede wszystkim na łukach i na fragmencie torowiska, które zostanie wymienione w ramach remontu wiaduktu na ul. Murckowskiej.

Wszystkie pisma, wnioski mieszkańców są przez nas czytane. W niektórych sytuacjach jest możliwa ich realizacja, np. wypłycenia na połączeniu tych styków to są właśnie miejsca zgrzewania szyn. Tak jak mówiłem, zakupiliśmy maszynę, która powinna wygładzić te stuki, one powinny zniknąć. Mam nadzieję, że te szkolenia które trwają już około miesiąca czasu, za chwilę się skończą i ci pracownicy przystąpią do pracy.

Jeżeli chodzi o toczenie kół to ono cały czas ma miejsce, natomiast to torowisko ma największy hałas na najgorszym odcinku – między ul. Bogucicką a Rynkiem, zostało wybudowane w technologii betonowej i co możemy zrobić? Jedynym zabiegiem, którym możemy zminimalizować hałas jest zebranie tej całej nierówności z płaszczyzny szyny.

Co do tej maszyny, proszę mi wierzyć, maszyna miała przyjść do spółki na wiosnę 2023 r., przyszła spóźniona w grudniu 2023 r. i przez większość 2024 roku była w naprawach, więc odstąpiliśmy od umowy i zwróciliśmy to urządzenie. Jeżeli nie uda nam się kupić jakiegoś zastępczego urządzenia to będziemy zlecać te usługi w Polsce, tylko że to są koszty i to trzeba wziąć pod uwagę.

Krzewy, drzewa – uważam, że nie ma miejsca na zalesienie tego fragmentu, trzeba by było zająć kawałek jezdni a przecież nie możemy przybliżyć się z tym wszystkim do do brzegu wagonu itd.

Zielone torowisko na tym odcinku nie jest możliwe, dlatego że to jest beton, to nie jest torowisko na Al. Korfantego, gdzie jest torowisko odkryte, na tłuczniu i była zupełnie inna technologia.

Gwarancja - trudno jest mi się do tego odnieść. W tej chwili każda inwestycja, która się odbywa w Tramwajach Śląskich, kończy się pomiarem badania poziomu hałasu i porównaniem tego co było z tym, co jest i jest to stale monitorowane przez Zarząd Spółki.

Jeżeli okazuje się, że jakiegoś tam powodu jest głośniejsze to szukamy przyczyn, ale zapewniam, że jeszcze nam nigdy chyba może poza jednym przypadkiem nie wyszło, że jest głośniejsze.

Ograniczenie prędkości, owszem spowoduje niewątpliwie zmniejszenie poziomu hałasu, natomiast tam jest kilkaset tramwajów na dobę, to jest jeden z takich szlaków, gdzie pasażerowie korzystają dosyć chętnie z tego środka lokomocji więc ograniczenie tej prędkości spowoduje, że tych tramwajów musiałoby być mniej.

Mogę tylko powiedzieć, że robimy to, co w naszej mocy i na ile mogę coś zadeklarować - na pewno będę wnioskował do Zarządu Spółki o dalsze prace szlifierskie na wiosnę 2025 roku, a jeżeli ta napawarka będzie gotowa, to będziemy również prowadzić prace związane z napawaniem i zamontujemy w tym roku te smarownice na łukach. Chciałem p. Radnym przypomnieć, że w tym roku wykonaliśmy wymianę torowiska w Rynku w Katowicach oczywiście i wydaje nam się, że zdecydowanie poprawił się klimat akustyczny w centrum Katowic i mam nadzieję, że uda nam się dalej kontynuować te prace.

Wiceprezydent Miasta Pan Jarosław Makowski: gdyby pojawiła się analiza co do jakości tej zieleni i miejsca to czy państwo byliby gotowi tam ją wprowadzić?

Główny Inżynier Pan Dariusz Kuźba – Tramwaje Śląskie S.A: trudno mi odpowiedzieć deklaratorywnie, ale nie ma miejsca na tą zieleni.

Radny Pan Leszek Piechota: Panie Inżynierze, nie odpowiedział pan konkretnie na moje pytanie. Trzeba szukać przyczyn i źródła tego stanu technicznego, który powoduje że ten hałas jest wzmożony, w stosunku do tego, co było zakładane. Pytałem, czy w obowiązujących SIWZ stawiacie wymóg przy odbiorze, że jest mierzony hałas w DB i że wykonawca zapewnia, że przez najbliższe 5 lat ten hałas nie wzrośnie?

Bo to jest powód tego, że potem nie możecie tego reklamować i dlatego mamy taki stan na dzień dzisiejszy.

Główny Inżynier Pan Dariusz Kuźba – Tramwaje Śląskie S.A; mogę powiedzieć na 100%, że raczej nie ma takich zapisów, dlatego że wykonawca nie jest w stanie zagwarantować tego, że przez ileś lat tam będzie ciszej. Natomiast każda modernizacja powoduje jednak zmniejszenie tego hałasu i do tej pory raczej nie spotkaliśmy się z takim sytuacjami, że ten hałas się zwiększył.

Pani Elżbieta Galat; chcę się upewnić, że Miasto zajmie się tym problemem, widzę że p. Radny L.Piechota się zainteresował, ale chciałam zapytać resztę p. Radnych, czy zajmą się problemem hałasu z dmuchaw. Po to tu przyszłam, bo od pół roku o to walczę.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas podziękował mieszkańcom i radnym za zabranie głosu i podsumował dyskusję:

1. kwestia przeglądu rozwiązań zaproponowanych przez stronę społeczną – pismo Inicjatywy Społecznej 'Ciszej w Mieście' do Spółki Tramwaje Śląskie, aby przejrzeć te postulaty i rozważyć, co jest możliwe do zrobienia, żeby ten hałas zmniejszyć.

2. wniosek ze strony Mieszkanki Katowic o wizję lokalną przy ulicy Murckowskiej.

3. wniosek ze strony Mieszkanki Katowic o analizę możliwości wykorzystania alternatywnych sposobów zagrabiania.

Jako Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska chciałem poinformować, że takie analizy zostały przeprowadzone i Pan Naczelnik Wydziału Kształtowania Środowiska to potwierdzi, podobnie nieobeeny już na posiedzeniu Pan Wiceprezydent Jarosław Makowski: taka korespondencja w tym zakresie została skierowana do Zakładu Zieleni Miejskiej, który zadeklarował, że ograniczy ilość stosowanych tych mechanicznych i spalinowych dmuchaw, poza tym wyszły takie rekomendacje do zarządców nieruchomości, do spółdzielni mieszkaniowych, do wspólnot mieszkaniowych o to, żeby zmniejszyć ilość dmuchaw.

Proszę mi wierzyć, w mieście jest świadomość tego, że są inne sposoby w tym zakresie i wiedza w tym zakresie również jest, natomiast wszystko rozbija się o koszty.

Myślę, że jest to przedmiot osobnej dyskusji, ale zapewniam że w tym zakresie Miasto działania podjęło a to, że zarządcy nieruchomości/władze spółdzielni mieszkaniowych czy wspólnot mieszkaniowych nie przejmują się rekomendacjami ze strony Miasta powoduje, że ceny usług koszenia, grabienia gwałtownie wzrosną i myślę że na to mieszkańcy nie wyrażą zgody, a raczej taka będzie konsekwencja tego, bo te rozwiązania alternatywne są po prostu zdecydowanie droższe. Wiem, że ZZM przeprowadził w tym zakresie analizy.

Ad.6. Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas poinformował o korespondencji, która wpłynęła do Komisji i znajduje się do wglądu na portalu E-sesja.

Radni nie zgłosili uwag do przekazanej korespondencji.

Radny Pan Leszek Piechota: skoro jest wykonana przez ZZM analiza efektów finansowych wynikających ze zmiany przepisów dotyczących Regulaminu utrzymania czystości w mieście, to chciałbym się z nią zapoznać.

Myślę, że warto ten temat przedyskutować bo dostrzegam i problemy finansowe i problemy społeczne. Czasami trzeba ponieść większe koszty (np. zakupu urządzeń), bo dobrostan, komfort mieszkańców jest dla nas ważniejszy. Uważam, że warto udostępnić tę analizę wszystkim członkom komisji, żeby przy ewentualnej decyzji zmiany regulaminu mieć wiedzę, jakie ewentualnie skutki finansowe będą dla miasta, bo wspólnoty czy spółdzielnie mieszkaniowe mnie mniej interesują.

- PROJEKT -

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas zwrócił się z prośbą do członków Komisji o przygotowanie propozycji tematów do planu pracy Komisji na 2025 rok.

Pan Przewodniczący Komisji zwrócił się do p. Radnego Leszka Piechoty o doprecyzowanie tematu dot. Regulaminu utrzymania czystości i porządku w mieście Katowice, aby wprowadzić go do planu pracy Komisji Klimatu i Środowiska na 2025 rok.

Ad. 7. Zakończenie posiedzenia.

Przewodniczący Komisji Klimatu i Środowiska Pan Patryk Białas podziękował Radnym i Gościom za aktywny udział podczas obrad komisji, Stronie Prezydenckiej za udzielenie wyczerpujących wyjaśnień i na tym zamknął posiedzenie komisji.

**PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI KLIMATU I ŚRODOWISKA**

PATRYK BIAŁAS

Protokółowała:

A. Szulc